

Suomen Käsikirurgiyhdistys ry
c/o Olli Leppänen
Tampereen yliopistollinen sairaala
Tule-vastuualue
PL 2000
33520 Tampere

Sosiaali- ja terveysministeriö
Hankenumero: STM137:00/2019
kirjaamo@stm.fi

LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa Suomen käsikirurgiyhdistykseltä koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun asetuksen (582/2017) muuttamisesta. Muutos koskisi asetuksen 6 ja 7 §:ää.

Suomen käsikirurgiyhdistyksen hallitus sekä yliopistosairaaloiden ja keskussairaaloiden käsikirurgililääkärit ovat käsitelleet asetusmuutosluonnosta. Esitämme Sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavat huomautukset:

Muutos 6 §:ään: Yliopistosairaalaan vastaavan yksikön poistaminen

Pidämme esitettyä muutosta pääosin perusteltuna. Muutoksen tarkoitus on turvata yliopistosairaaloiden asema koulutuksellisesti ja mahdollistaa niihin hoitokulttuurin syntyminen harvinaisempien leikkausten osalta ja tällä tavalla varmistaa asiantuntijuuden jatkuvuus. Tällä hetkellä suomalaiset yliopisto- ja keskussairaalat ovat vaihtelevasti resursoituja käsikirurgian suhteen. Yliopistosairaaloista Helsingin yliopistollisen keskussairaalan, Tampereen yliopistollisen sairaalan ja Oulun yliopistollisen sairaalan käsikirurgian yksiköt ovat suurimmat ja niissä on ympärivuorokautinen käsikirurgipäivystys. Kuopion yliopistollinen sairaala ja Turun yliopistollinen keskussairaala ovat virassa olevien käsikirurgien määrän suhteen samalla tasolla kuin suurimmat keskussairaalat. Näiden yliopistollisten sairaaloiden vahvistaminen on mielestämme kannatettavaa.

Haluamme kuitenkin tuoda esiin käsikirurgian erityispiirteen muihin, suurempiin, kirurgisiin erikoisaloihin verrattuna. Käsikirurgialle on leimallista se, että toimenpidekirjo käsittää useita leikkaustyyppisiä, joita tehdään vuosittain valtakunnallisesti alle 200 kappaletta. Suuri syy tälle on toimenpideluokituksen korkea tarkkuustaso käsikirurgisten toimenpiteiden luokittelussa. Esimerkiksi sama murtuma luokitellaan eri toimenpiteeksi, jos ruuvin sijasta käytetään sileää piikkiä, vaikka leikkaus tai sen jatkohoito eivät merkittävästi eroa toisistaan. Rutiinomaisten, mutta toimenpideluokituksessa erillisiin luokkiin

luokiteltujen, toimenpiteiden keskittäminen yliopistosairaaloihin ei ole tarkoituksenmukaista, jotta käsikirurginen asiantuntemus säilyy myös keskussairaaloissa, joihin on 2010-luvun aikana saatu kohtalainen käsikirurgiresurssi.

Ehdotamme, että asetukseen lisätään maininta, että eri toimenpiteitä eroteltaessa käytettävä tarkkuustaso on toimenpideluokituksen kirjaintunniste ilman numerotunnistetta.

Jotta nykyinen palvelujärjestelmä pystyy vastaamaan asetusmuutoksen mahdollisesti aiheuttamiin vaikutuksiin, esitämme muutosta asetuksessa olevaan luetteloon, johon on koottu erityisesti koottavat leikkaukset. Värttinäluun yläosan murtuman leikkaaminen vaatii valmiuden yksinkertaisen osatekonivelen asentamiseen leikkauksen yhteydessä. Määrällisesti näitä laitetaan valtakunnallisesti alle 200, mutta kyynärpäämurtuman leikkaukseen sisältyy riski proteesin tarvitsemisesta. Ilman mahdollisuutta murtumatekonivelen käyttämiseen, suhteettoman suuri määrä tavanomaisia kyynärpäämurtumaleikkauksia jouduttaisiin keskittämään yliopistosairaaloihin. Esitämme, että kohta 6 muutettaisiin seuraavasti: ”Käden, ranteen, kyynärpään ja nilkan **elektiivinen** tekonivelkirurgia, olkapään tekonivelen uusintaleikkaukset ja vaikeat tekonivelinfektiot”.

Reumakäsikirurgia käsittää pääasiassa samanlaisia leikkaustekniikoita kuin käsikirurgia yleisesti. Mielestämme ei ole tarkoituksen mukaista keskittää tavanomaisimpia reumakäsikirurgisia leikkauksia ainoastaan yliopistosairaaloihin. Ehdotamme, että kohta 7 poistetaan.

Muutos 7 §:ään: Lonkan ja polven tekonivelleikkaukset ja rintasyöpäkirurgia

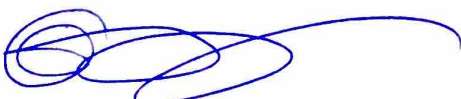
Suomen käsikirurgiyhdistyksellä ei ole huomautettavaa.

Lopuksi

Suomen käsikirurgiyhdistys peräänkuuluttaa Sosiaali- ja terveysministeriöltä lainsäädäntöä ja sen toteuttamiseen tarvittavia rekistereitä, jotta hoidon laatua ja vaikuttavuutta voitaisiin seurata valtakunnallisesti.

Suomen käsikirurgiyhdistyksen puolesta,

Tampereella 3.2.2020

Olli Leppänen

Suomen käsikirurgiyhdistys ry, hallituksen puheenjohtaja